

Dějepis

KOUZELNÁ CESTA HISTORIÍ

Nebyla by to legrace, kdybyste se mohli kouzlem přenést do jiné doby? Mohli byste fandit svému oblíbenému gladiátorovi nebo bojovat s vlnami na člunu Vikingů. Ať už je vaše vysněná cesta minulostí jakákoli, **studium dějepisu** by mělo být **zábava**, a nikoli ubíjející hromada jmen a dat k zapamatování.

Na následujících stranách najdete několik fascinujících historických příběhů, na kterých si můžete vyzkoušet své **nově nabyté dovednosti tvorby myšlenkových map**. Cestou vám trochu napovím...

V jakém
předmětu
jsou hadi
nejlepší?

Dějepissss!

MYŠLENKOVÉ MAPY PRO DĚJEPIS

Rok 800 n. l. – invaze Vikingů

Vikingové byli postrachem celé Evropy, někdo by ale mohl namítnout, že test z dějepisu je mnohem horší. Když použijete pro **tvorbu poznámek a pro opakování myšlenkovou mapu**, nebudete se mít čeho bát!

Myšlenková mapa na straně 46 shrnuje všechny informace z článku na protější straně způsobem, který je skutečně snadný k zapamatování. Mapa má opět centrální obrázek, který reprezentuje hlavní téma. Zde byl jako symbol invaze Vikingů použit jejich člun. Větve vycházejících z ústředního obrázku značí **hlavní dílčí témata článku**. Na dalších větvích jsou pak uvedena **témata nižšího stupně a detaily**.

Invaze Vikingů

Kolem roku 800 n. l. začali Vikingové podnikat své slavné nájezdy a šířit hrůzu!

Většinu nájezdů prováděly malé skupiny do deseti člunů, každý s třiceti válečníky na palubě.

Rychlost jejich člunů znamenala, že mohli překvapivě zaútočit a následně zase rychle zmizet. Vikingové byli známí jako stateční, ale brutální válečníci. Kam přišli, tam šířili hrůzu a paniku.

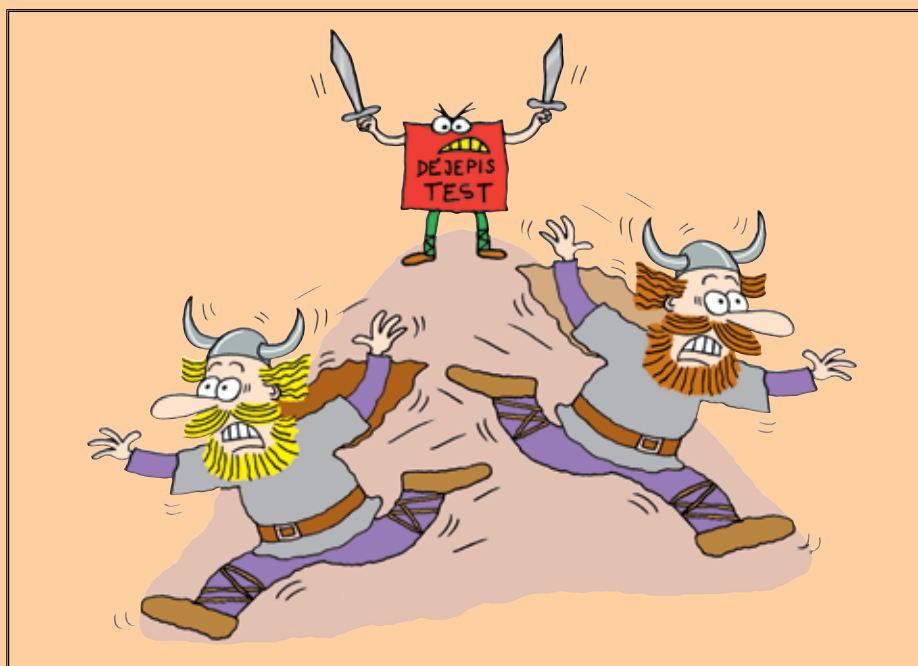
Jedním z důvodů, proč se lidé Vikingů tak obávali, byl fakt, že měli jedny z nejlepších zbraní a brnění v Evropě. Bojovali hlavně meči, oštěpy, luky a sekerami. Obyčejní válečníci oblékali tuhé kožené kazajky, zatímco ti bohatší používali kroužkové brnění. Kromě toho Vikingové nosili kulatý štít, který byl někdy pokryt kůží.

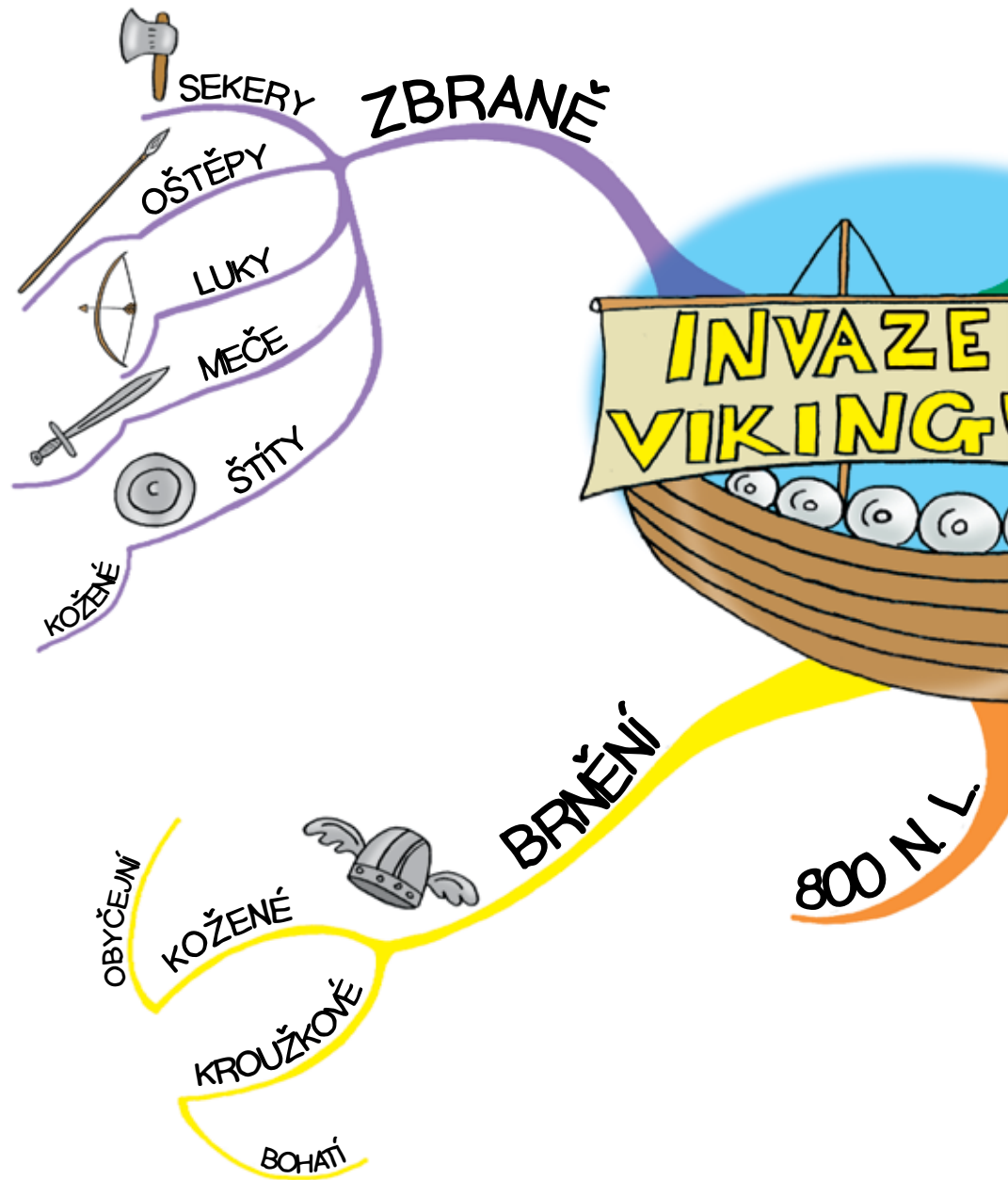
Nejobávanějšími válečníky Vikingů byli Berserkové. Tito

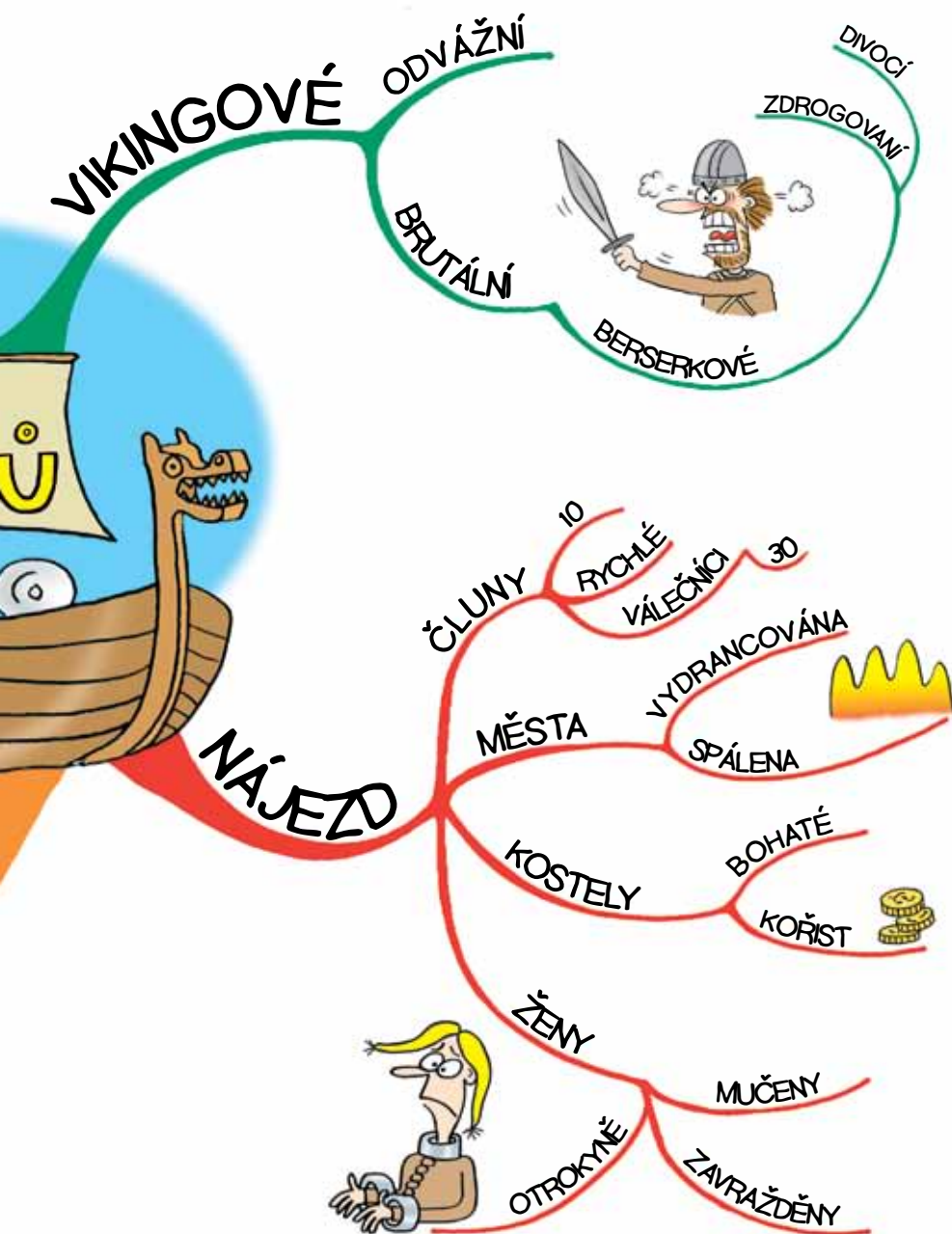
válečníci mohli požívat před bojem drogy, aby ztratili sebeovládání a byli ještě zuřivější. Do dnešního dne se v angličtině slovo „berserk“ používá pro popis někoho, kdo se přestal ovládat.

Vikingové nejprve drancovali bohaté kostely. Později začali napadat a plundrovat města, která pak často spálili. Neměli žádné slitování s vyděšenými ženami a dětmi a mnoho jich pozabíjeli. Mnoho žen bylo před smrtí mučeno, jiné byly zajaty a používány nebo prodány jako otrokyně.

Orderic Vitalis
válečný kronikář
© Daily Mail

A TĚD VY!

Římané byli také pěkná cháska. Kolem roku 150 n. l. vládli říši, která pokrývala většinu toho, čemu se dnes říká Evropa, Palestinu, Egypt a Severní Afriku. Dosáhli toho pomocí obrovské armády, která vybojovala některé z největších bitev všech dob.

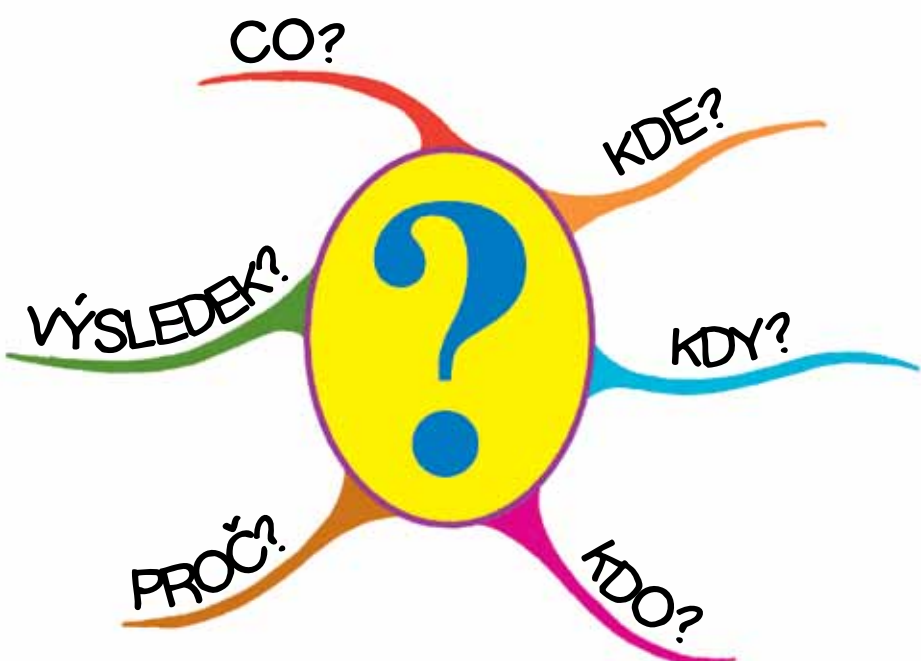

Myšlenková mapa tématu, jako je „římská armáda“, by vám mohla hodně povědět o historii, geografii a obyčejných Římanech té doby. Užitečný by byl **kontrolní seznam** otázek na protější straně. Přečtete si článek na straně 50 a zkuste **na každou otázku dát jednoslovnou odpověď**, kterou umístíte na klíčové větve, a pak přidejte menší větve pro své vlastní vysvětlivky.

Otec:
Vidím na
vysvědčení, že
dějepis ti moc
nejde.

Syn:
Nemůžu za to.
Pořád se mě ptají
na věci, ke kterým
došlo před mým
narozením.

ŘÍMŠTÍ VOJÁCI

Římští vojáci byli organizováni ve velkých útvech, kterým se říkalo legie, skládajících se až z pěti tisíc vojáků.

Každá legie se skládala až z pěti tisíc těžce vyzbrojených pěšáků a z jízdy.

Součástí legie byli také ženisté, zeměměřiči, kameníci a tesaři a jiní řemeslníci.

Kromě účasti na velkých bitvách legie stavěly pevnosti, mosty a silnice. Do legie mohli vstoupit jen římské občany. Sloužili dvacet pět let. Po odchodu do výslužby dostali peníze (tři zlaté mince) a zemědělskou půdu.

Většinu běžných bojů obstarávali vojáci pomocných sborů, tzv. auxilií. Ti nebyli římskými občany, stávali se jimi až při odchodu do výslužby. Patřila mezi ně maďarská a hispánská jízda a lučištníci ze

Středního východu. Asi kolem roku 100 n. l. přestala římská říše růst. Armáda pak trávila většinu času tím, že se snažila udržet dobytá území. To vyžadovalo mnoho lidí. Stále více lidí, kteří nebyli občany Říma, bylo rekrutováno do pomocných sborů, aby bránili pevnosti na hranicích říše.

V armádě byli využíváni i vojáci z kmenů mimo území říše. Ti byli organizováni v plucích, kterým se říkalo *numeri*. Stejně jako pomocné sbory, i oni často bránili hraniční pevnosti. Po odchodu do výslužby se z nich však nestávali římské občany.

Orderic Vitalis

válečný kronikář

© Daily Mail

HLAVOLAMY

1. Proč by Římané pojmenovali dálnici z Prahy do Brna 501?

2. Admirál Lord Nelson stojí na svém sloupu na Trafalgarském náměstí a dívá se na západ. Kam by se nakonec díval, kdyby uposlechl těchto povelů:

- ★ Vpravo v bok! (90 stupňů)
- ★ Čelem vzad! (180 stupňů)
- ★ Vlevo v bok! (90 stupňů)

Řešení

1. Protože číslo 501 se římskými číslicemi zapíše jako DI.
2. Na východ.